

โครงการชุมชนบ้านไชยสถาน ร่วมต้าน ร่วมใจ ลดเมืองร้อน
ชุมชนบ้านไชยสถาน และเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า อ.จุน จ.พะเยา

ชุมชนบ้านไชยสถาน เป็นหนึ่งใน 12 ชุมชน ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า อำเภอจุน จังหวัดพะเยา มีประชากร 655 คน ครั้วเรือน 208 ครั้วเรือน พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มติดภูเขา แนวทางในการลดภาวะโลกร้อนของชุมชนบ้านไชยสถานได้รณรงค์ให้ประชาชนทั้งในชุมชนบ้านไชยสถาน และหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การลดปริมาณขยะ การเดินทางอย่างยั่งยืน และการลดใช้ไฟฟ้า โดยมีกระบวนการทำงานเริ่มตั้งแต่การหารือกับเทศบาล ทำความเข้าใจร่วมกันกับชุมชน มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการใช้ทรัพยากรของชุมชน และดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

เริ่มจากการสำรวจต้นไม้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อชุมชนทั้งในพื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่สาธารณะ พบว่ามีต้นไม้ใหญ่ที่มีคุณค่าแก่การอนุรักษ์ จำนวน 30 ต้น จึงได้มีการจัดกิจกรรมการบวชต้นไม้ พร้อมทั้งได้เก็บเมล็ดพันธุ์นำมาเพาะในชุมชนและในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาล มีการจัดกิจกรรมการปลูกต้นไม้เพิ่ม จำนวน 1,100 ต้น บริเวณทางเดินขึ้นอ่างเก็บน้ำห้วยข้าวเก่า และในพื้นที่สาธารณะหมู่บ้าน มีกลุ่มผู้สูงอายุและเยาวชนปั่นจักรยานออกกำลังกายไปดูแลต้นไม้ที่ปลูกอาทิตย์ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังได้กำลังดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลประวัติต้นไม้ใหญ่ ประกอบด้วยชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ความสูง เส้นรอบวง ประโยชน์ และพิกัด ผ่านระบบอินเตอร์เน็ตออนไลน์ และจะขยายผลการดำเนินงานไปยัง 11 หมู่บ้านในตำบลห้วยข้าวเก่า

กิจกรรมการเดินทางอย่างยั่งยืน

เริ่มจากการประชาสัมพันธ์รับสมัครเข้าร่วมกิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการปั่นจักรยานแทนการใช้รถจักรยานยนต์ไปตลาด จำนวน 60 คน อีกทั้งได้มีการจัดกิจกรรมการรณรงค์ปั่นจักรยานลดการใช้พลังงานในตำบลห้วยข้าวเก่า โดยมีกลุ่มตัวแทนหมู่บ้านต่าง ๆ เข้าร่วม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มแกนนำที่ปั่นจักรยานไปจ่ายตลาดโดยใช้ตะกร้าที่ผลิตจากกล่องนมหรือตะกร้าจักรสานด้วยไม้ไผ่บรรจุสินค้าแทนการใช้ถุงพลาสติก รวมถึงได้มีการส่งเสริมให้ครั้วเรือนต้นแบบจำนวน 68 ครั้วเรือน ปลูกผักสวนครัวในบริเวณพื้นที่บ้านและหน้าบ้าน เพื่อลดการเดินทางไปซื้อผักที่ตลาด

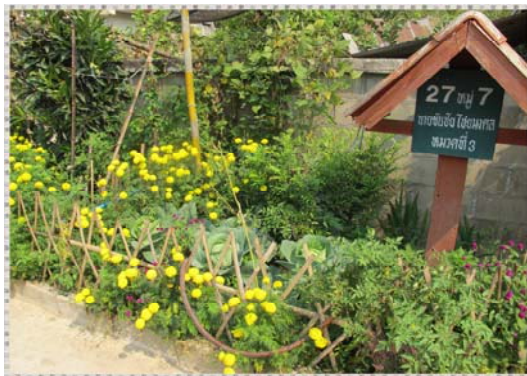
กิจกรรมการลดปริมาณขยะ

ประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนในชุมชนบ้านไชยสถานเข้าร่วมกิจกรรมการคัดแยกขยะ โดยนำขยะมาฝากขายให้แก่กลุ่มธนาคารขยะ ในทุก ๆ เดือนจะมีการจัดกิจกรรมออกไปรับซื้อขยะจากสมาชิก ซึ่งแต่เดิมใช้รถยนต์ในการรับซื้อขยะตามครัวเรือน ต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นการปั่นจักรยาน และการใช้รถเข็นแทน นอกจากนี้ยังได้มีกิจกรรมการผลิตปุ๋ยหมักในครัวเรือน จำนวน 100 ครัวเรือน รวมถึงการส่งเสริมให้ใช้กล่องข้าวเหนียวที่สานจากไม้ไผ่แทนการใช้ถุงพลาสติก และใช้แก้วจากกะลามะพร้าวแทนการใช้แก้วน้ำพลาสติกในงานบุญและงานสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ของชุมชน

กิจกรรมลดการใช้ไฟฟ้า

ประชาสัมพันธ์กิจกรรมลดการใช้ไฟฟ้าในการประชุมประจำเดือนของชุมชน พร้อมทั้งรับสมัครสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จัดกิจกรรมลดการใช้ไฟฟ้าด้วยการถอดปลั๊กในช่วงเช้าระหว่างเวลา 05.00 – 06.00 น. รณรงค์ให้ทุกครัวเรือนปิดไฟหลอดที่ไม่จำเป็น และเปลี่ยนเป็นหลอดประหยัดพลังงาน ส่งเสริมให้ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 หรือฉลากประหยัดพลังงาน รวมถึงส่งเสริมการใช้เตาเผาชีวมวล เพื่อลดการใช้ก๊าซหุงต้มในครัวเรือน

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมลดเมืองร้อนของชุมชนบ้านไผ่สถาน และเทศบาลตำบลห้วย
ข้าวเก่า (ข้อมูลเดือน พ.ย. 2556 – ก.พ. 2557) ได้ดังนี้ กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่ สีเขียว สามารถ
ดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 1,728 kgCO₂e/ปี กิจกรรมการเดินทางอย่างยั่งยืน สามารถลด
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 612 kgCO₂e กิจกรรมการ ลดปริมาณขยะ สามารถลดการ
ปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 15,317 kgCO₂e และกิจกรรมลดการใช้ไฟฟ้า สามารถลดการปล่อยก๊าซ
เรือนกระจกได้ 411 kgCO₂e